

1.

2. SKIVEKOMMUNE

Pædagogisk Læreplan

2020

Minimumsskabelon til lokal pædagogisk læreplan

Forord

Den pædagogiske læreplan er et aktivt og internt arbejdsredskab for medarbejdere, ledelse og institution. Den pædagogiske læreplan har fokus på praksisudvikling og kvalitet i dagtilbuddet og har fokus på "hvordan" frem for at være en ønsket plan.

Det er ikke hensigten, at den pædagogiske læreplan skal være en lang rapport, som i detaljer beskriver dagtilbuddets arbejde med det pædagogiske læringsmiljø og børns læring.

Den pædagogiske læreplan skal fungere som et pædagogisk redskab, der via max. tre **korte relevante pædagogiske overvejelser, refleksioner og eksempler** skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde der foregår i dagtilbuddet, herunder sikre, at den intenderende pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner m.v. med børnene.

Den pædagogiske læreplan skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegruppes sammensætning og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Den pædagogiske læreplan skal være *levende* og afspejles i det pædagogiske arbejde. Den skal ikke ende "i skuffen", men skabe sammenhæng mellem det pædagogiske læringsmiljø *hele dagen* og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den skal bruges til at tilrettelægge og følge op på den pædagogiske praksis. Centralt for den pædagogiske læreplan er et skærpet blik på praksis ud fra aktuelle eksempler på læringsmiljøer.

Den pædagogiske læreplan er det tydelige pejlemærke. Der kan være flere veje mod pejlemærket og der skal løbende stilles ind, navigeres og justeres.

Den pædagogiske læreplan skal have et fokus på at der arbejdes ud fra en systematisk og løbende *evalueringskultur*. Læreplanen og hverdagspædagogikken skal spille aktivt sammen.

Ved at bruge den pædagogiske læreplan til løbende at reflektere over, evaluere og udvikle den pædagogiske praksis, bliver det faglige blik skærpet for de små læringsøjeblikke i hverdagen.

Arbejdsgruppen for Lokal Pædagogisk Læreplan, August 2019

Præsentation af institutionen	
<ul style="list-style-type: none">• Pædagogisk profil• Organisering i institutionen• Fysiske rammer• Børnegruppens sammensætning og forskellige forudsætninger• Personalets sammensætning	<p>Vestsalling Skole og Dagtilbud (VSD) er forankret i 5 byer i Vestsalling med skole og dagtilbud. Den Pædagogiske læreplan er overordnet gældende for de fire dagtilbud i Lem, Lihme, Ramsing og Rødding. Herudover har hver enkelt dagtilbud sat sit eget præg på læreplanen. Dette fremgår ved, at de enkelte afdelinger har sin udgave liggende på egen hjemmeside.</p> <p>VSD Børnehuset Troldebo er beliggende i Ramsing og var oprindeligt bygget sammen med skolen. Børnehuset blev ombygget til børnehus i 2018. Der er plads til 10 vuggestuebørn og 25 børnehalebørn. Udearealet er ligeledes renoveret og indrettet, så den tilgodeser børn i alderen 0-6 år. Vi har egen minihal og et stort grønt udeområde uden for vores legeplads.</p> <p>Børnene er i alderen 0-6 år og kommer overvejende fra lokalområdet, en del forældre til vuggestuebørn har valgt at køre længere for at få plads i en vuggestue.</p> <p>Personalet består af uddannede pædagoger, pædagogiske assistenter og medhjælpere. Vi har desuden praktikanter og studerende i perioder.</p>

--	--

Det fælles pædagogiske grundlag

Barnesyn, dannelse og børneperspektiv, leg, læring, børnefællesskaber

(s. 13-21 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvilken forståelse har vi af de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag
Hvordan kommer de til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?
(beskriv dem samlet eller hver for sig)

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Barnesyn

Vi vil møde barnet som et selvstændigt, værdifuldt individ, der bidrager til fællesskabet. Vi tager udgangspunkt i børns forskelligheder, så barnet føler sig set og hørt.

Vi ser bag om barnets handlinger, vi spørger ind, vi guider for at støtte barnets intentioner således, at dets handlinger bliver meningsfulde. Barnet skal gennem en genkendelig hverdag med rutiner, leg og plads til nysgerrighed og fordybelse, opleve sig betydningsfuld og inkluderet i fællesskabet. I praksis betyder det, at børn skal behandles forskelligt for at have lige udviklingsmuligheder.

I **Troldebo** understøtter vi også barnesyntet ved at gå med på børnenes initiativer og skabe nye læringsmiljøer med udgangspunkt i børnenes perspektiv.

Det er morgen i børnehaven, en pædagog og en dreng møder hinanden i garderoben. Drengen viser en halskæde frem, "det er min storesøsters og jeg må låne den i børnehaven", hans mor fortæller, at han kun ville afsted, hvis han måtte lave en helt blå i børnehaven. Drengen nikker. Pædagogen er med på ideen og siger med det samme til drengen: "Skal vi så ikke gå ind og lave en blå halskæde, som du kan få med hjem". Da drengen har vinket farvel til sin mor, går drengen og en pige sammen med pædagogen ind på værkstedet. Inde på værkstedet fortæller drengen; "Jeg vil gerne lave 2 halskæder og 2 armbånd". Pædagogen siger til drengen; "Det må vi se, om vi kan lave så". Da de er i gang med at lave halskæder, finder pædagogen nogle perler, da ikke alle perler kan komme på den tykkelse snor som børnene sidder med. Pædagogen. "skal det stadigvæk kun skal være blå perler?" Drengen svarer; "Nej, krystallerne er også mine ynglings". Hun spørger efterfølgende pigen; "Kan du bruge den her, den har glimmer og ligner en sommerfugl". Pigen svarer; "Ja". Og

sætter den straks på snoren. Både drengen og pigen sidder længe og koncentrerer sig om halskæderne, de ender begge med at blive færdige med en halskæde inden frugt.

Dannelse og børneperspektiv

Vi øver barnet i at respektere andres forskelligheder, så det oplever og får en begyndende forståelse for at alle kan noget, som er værdifuldt for fællesskabet. Gennem legen støtter vi barnet i medbestemmelse, når det høres, følges og gives valgmuligheder. Vi understøtter dette i små og store grupper, hvor også turtagning og forhandling er præmisser for deltagelse i fællesskabet.

I Troldebo er vi optagede af at børnene bliver omsorgsfulde og selvhjulpne. I hverdagen understøtter vi deres forskellighed og motiverer dem til at bidrage i gruppen, så de oplever sig som en del af fællesskabet. Vi ser barnet udviser vedholdenhed og barnet viser begejstring når det har fuldført opgaven og efterhånden bliver opgaven til en hverdagsting.

En af de ældre drenge i vuggestuen kommer ind i lokalet til eftermiddagsmaden, han går direkte hen til kommoden efter en hagesmæk. Henne ved kommoden spørger pædagogen om han kan tage tre hagesmække, så de andre børn også kan få et. Drengen kigger på pædagogen og svarer "ja", han tager dem op af skuffen, lægger dem på bordet og peger på hagesmækkene "mig" siger han og peger på den første, "dig", nu peger han på det andet barn, som er på vej hen til bordet. Han kigger ud ad vinduet og siger "der" mod barnevognen. Den voksne siger: "du har fundet 3 hagesmække. En til dig, en til Pia og en til Peter". Drengen svarer: "ja", giver et lille hop og smiler stort. Barnet rækker nu en hagesmæk til barnet, som er kommet til bordet. Hun tager imod hagesmækken, kigger på drengen og smiler. Drengen løber klukkende rundt om bordet og kravler op på sin stol. Pædagogen smiler mod drengen og siger: "hvor var det dejligt du ville finde hagesmækkene og se hvor Pia blev glad for du ville hjælpe".

Legen

Legen har værdi i sig selv og er grundlæggende for barnets sociale, personlige læring og udvikling. Børn har forskellige forudsætninger for at indgå i leg og vi støtter barnets initiativ til at udvikle og bidrage til legen. Vores opgave er at respektere og rammesætte barnets spontane og selvorganiserede leg. Vores fokus er, at alle børn trives i legen, og har en oplevelse af at være med.

I Troldebo følger vi børnenes initiativ og guider legen videre uden at tage styring fra børnene. Personalet har forståelse for, hvor det enkelte barn er i sin udvikling, samt støtter, rammesætter og er opmærksom på at alle børn har lige adgang til legen.

Vi sætter ord på det børnene gør og siger, og det er med til at give børnene en følelse af at bliver set, hørt og forstået. Det er med at styrke barnets selvværd og identitet. Vi har forståelse for hvor det enkelte barn er i sin udvikling, samt støtter og guider og er opmærksom på at alle børn har lige adgang til legen.

Til frugtsamling fortælles eventyret om ” de 3 bukkebruse”.

Da samlingen og historien er færdig, opstår der en spontan leg under bordet- et af børnene tramper i gulvet med begge ben, de andre børn efterligner straks. Den voksne griber straks børnenes initiativ og spørger ”Er I de 3 bukkebruse, der tramper på broen?” ”Ja” svarer børnene i kor. Et af børnene kravler nu rundt på gulvet og begynder at råbe ” whaaaaaaaaaaaaa.” ”Uhh, er du den farlige trolde under broen” spørger den voksne, ”Ja” svarer barnet og smiler. ”Skal vi lave en hule til trolde, her under bordet”? spørger den voksne og børnene jubler.

Læring

Vores udgangspunkt er, at børnehaven skal være et trygt sted for barnet at øve sig og eksperimentere gennem krop og sanser. De opnåede erfaringer bliver byggesten for videre udvikling, læring og kan bruges konstruktivt i andre sammenhænge. Vi sikrer, at det pædagogiske læringsmiljø, både det fysiske og det psykiske, skaber den bedste ramme for børns læring.

I Troldebo ønsker vi at børnene får sansemotoriske udfordringer som gør at de slipper fantasien løs, så læring også sker gennem det eksperimenterende.

Børnene skal på tur, det er regnvejrs og alle kommer i regntøj og gummistøvler. De kommer forbi skoven. Pædagogen peger derover og siger; ”Ej se. Skoven er helt tæt, man kan slet ikke se derind! Hvad tror I der er inde i skoven?”. Børnene er hurtige med på at gætte hvad der er derinde. Flere gætter på dinosaurer, en siger endda en Tyrannosaurus Rex. Pædagogen siger ”Så er jeg ikke sikker på at jeg tør gå derind, tør I?” Børnene halvvejs råber ”JA”. Den voksne spørger børnene om de kender nogle dinosaurer. Det får børnene til at snakke om hvilke dinosaurer som kan befinde sig i skoven. Igen bliver Tyrannosaurus Rex nævnt. Pædagogen siger; ”Uha, så tør jeg altså ikke gå ind i skoven.” Et af børnene siger beroligende til pædagogen, at han nok skal passe på hende inde i skoven. Inde i fremhæver pædagogen at det er meget tæt af små træer og græs som er blevet langt. Et barn siger; ”Pas på, der er brændenælde.” Pædagogen og barnet snakker om at det godt kan gøre ondt hvis man rører

brændenælderne med hænderne, hvortil et andet barn siger at det ikke gør ondt når brændenælderne rører ved regntøjet. Så gør gruppen stop og pædagogen spørger "Har I set dinosaurerne?" Børnene svarer nej, og de opfordres til at kigge efter spor og træer, som kan ligne fortidsdyr. Nu kan børnene se dinosaurspor i græsset og at mange træer bliver dinosaurer.

Efterfølgende benævner en dreng området som en jungle af højt græs og han fortæller en kammerat, at brændenælderne skjuler sig i græsset.

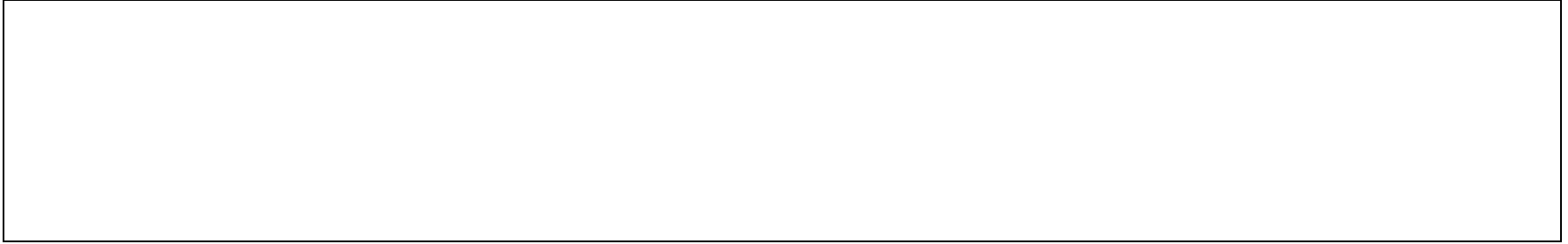
Børnefællesskaber

I det sociale samspil tilstræber vi at skabe et velfungerende børnefællesskab, hvor børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur. I fællesskabet italesætter vi det enkelte barns bidrag og initiativ, så gruppen får øje på barnet. Gennem vores pædagogiske arbejde fremmer vi legens betydning for læring i VSD-dagtilbuddene. Vi opfordrer forældrene til at deltage aktivt i, at skabe et velfungerende og inkluderende børnefællesskab for alle børn.

I Troldebo mener vi det er betydningsfuldt, at børn knytter venskaber på tværs af alder og køn. Derfor vægter vi både legefællesskaber og aktivitetsfællesskaber, hvor vi er sammen om et fælles tredje. Vi italesætter at vi har omsorg for hinanden.

Der skal bages boller til eftermiddagsmaden. Da dejen er lagt, samles børnene igen ved køkkenbordet og pædagogen fordeler dejklumper til børnene. Børnene holder øje med at alle får en portion dej. Mens de former deres egne dejklumper, bliver der snakket om hvilke brød man kan bage. Et barn siger, at han har lavet et pitabrød, pigen ved siden af siger "jeg har også lavet et pitabrød". Nu går børnene lidt til og fra køkkenbordet, og disse børn finder sammen i legefællesskab med hinanden.

De første boller er bagt og da bollerne serveres, er børnene optaget af hvis boller, der serveres. De hjælper hinanden med at huske hvilke boller de andre børn har formet.

Det fælles pædagogiske grundlag

Pædagogisk læringsmiljø

(s. 22-23 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan tilrettelægger vi det pædagogiske læringsmiljø, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Vi arbejder bevidst og målrettet med barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem hele dagen. Leg og læring indgår i dagligdagens rutiner, således at barnet får god tid til at øve sig i samspil med det pædagogiske personale og i børnefællesskabet.

Læringsmiljøet tilrettelægges, så det tilgodeser barnets alder og udvikling. Vi differentierer den pædagogiske praksis, hvilket vil give barnet muligheder for at trives, udvikle sig og dannes i sit eget flow. Vi tilrettelægger læringsmiljøet, så børns udsagn og handlinger indgår og respekteres i samspillet med de voksne omkring opgaven.

I Troldebo ændrer vi jævnligt på læringsmiljøet og dermed det legetøj, som står fremme så børnene udfordres og ansføres til forskellige lege og til fordybelse. Vi har indrettet os, så legetøj er tilgængeligt for alle børn. Vi er opmærksomme på at hverdagen skifter imellem vokseninitieret og børneinitieret aktiviteter.

I Troldebo har vi særlige kasser med legetøj, disse kaldes for "morgenkasser", fordi de bruges inden formiddagsfrugt. Der er 5 kasser med forskelligt indhold, som lægger op til leg mellem flere børn, det er også muligt kunne lege alene, hvis det er et behov. Når der bliver spurgt efter en kasse, spørges barnet om hvem de gerne vil lege med, og legen kan hjælpes i gang af en voksen.

Det fælles pædagogiske grundlag Forældresamarbejde (s. 24-25 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I VSD-dagtilbuddene er det en grundlæggende forudsætning, at der er et ligeværdigt, kvalificeret og differentieret samarbejde omkring barnet. Vi har fokus på at forældre er forskellige og har forskellige forudsætninger for forældrerollen.

På det første møde med forældrene, afstemmer vi forventninger til hinanden. Vi har erfaring for, at det er afgørende for samarbejdet, at det bygger på gensidig tillid.

Vi opfordrer forældre til at være deltagende i barnets hverdag, på forældremøder, garderobesnakke, sociale arrangementer, forældre Kaffe, etc. ud fra de forudsætninger den enkelte forælder besidder. Vi ved, at samarbejde har betydning for det enkelte barns trivsel og udvikling. Vi opfordrer forældre til at være opsøgende på informationer.

I Troldebo:

På det formelle plan afholdes regelmæssige samtaler om barnets trivsel. *Det er også her der holdes sammenkomster, hvor vi opfordrer forældre til at mødes i børnehaven og deltage i fællesskabet.* Dette skaber en god og tryk relation mellem de voksne omkring barnet, som styrker trivslen. Vi vægter sociale aktiviteter med forældre og dermed er vi åbne for at de daglige møder med forældregruppen.

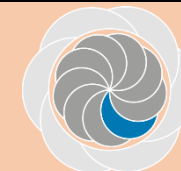
I forhold til sociale arrangementer, som sommerfesten, tilrettelægges den således at familierne blandes, derved får de kendskab til hinanden. Dette kan anvendes i hverdagen, ex når deres børn skal lave legeaftaler, og både børn og forældre føler sig som en del af fællesskabet i Troldebo. Legeaftalerne kan være med til at styrke barnets selvtillid og selvværd. Det giver forældrene en større indsigt i hvordan hverdagen er hos de andre forældre, det kan styrke forældrene i at de gør det korrekte. Forældrenes styrkede selvtillid smitter hurtigt af på børnene og de kommer i en bedre trivsel. Legeaftalerne giver børnene en del læring i det sociale samspil udenfor dagtilbuddet. Efter et socialt arrangement er det tydeligt at der bliver skabt nogle nye sociale relationer både mellem forældre og børn, men i særdeleshed også i forholdet mellem forældrene og personalet.

Det fælles pædagogiske grundlag

Børn i udsatte positioner

(s. 26 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

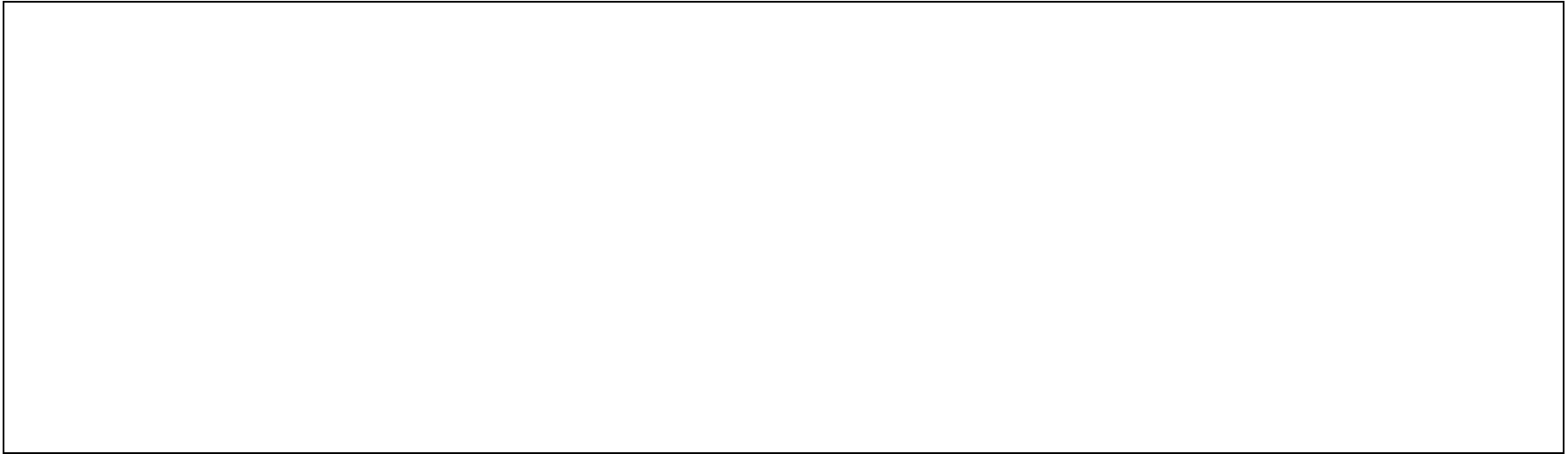
I VSD-dagtilbuddene tilbyder vi et fagligt, kompetent læringsmiljø ud fra de givne rammer og ressourcer.

Vi tilrettelægger hverdagen ud fra, at alle børn er en del af børnefællesskabet. Børn har et iboende behov for at føle sig værdifulde og blive mødt med positive forventninger, så barnet derigennem oplever at kunne mestre i de sammenhænge, det indgår i.

I Troldebo tager vi udgangspunkt i at alle børn kan deltage i hverdagens fælles gøremål og dermed også de aktiviteter vi sætter i gang. Vi er opmærksomme på at barnet motiveres og understøttes på forskellig vis ud fra deres zone for nærmeste udvikling.

Fælles projekt for vuggestue og børnehavebørn. Børnene sætter kartofler til spiring. Alle børn følger spændte med i hvordan kartoflerne får spirer, der samles ord om handlingen og sættes billeder op for at understøtte sprog. Da kartoflerne skal plantes ud, deltager børnene aktivt ud fra deres individuelle udvikling, her får børn prøvet kræfter med deres motorik og sansebearbejdning, når spirerne skal forsigtigt ned i jorden. Alle børnene er aktive i processen hen over hele sommeren på forskellig vis. De børn, som har brug for en stille stund findes ofte ved kartoffelbedet sammen med en voksen. Hen over sommeren er alle børn opmærksomme på at der passes på bedet og at ingen graver der.

Da kartoflerne skal høstes, er alle børn uanset alder aktive. Efterfølgende samles alle omkring et festmåltid, hvor der spises kartofler og frikadeller.

Det fælles pædagogiske grundlag

Sammenhænge

(s. 27 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

Vi understøtter fortsat barnets lyst og mod på nye udfordringer og oplevelser. I legende aktiviteter bevidstgør vi barnet om, at det er på vej til at kunne mestre flere færdigheder som individ og i børnefællesskabet. Samtidig understøtter vi det enkelte barns iboende nysgerrighed for at tilegne sig ny viden.

I lokalt forankrede brobygningsforløb tilrettelægger vi, 0.kl og sfo'en et forløb, som understøtter kendskab til hinanden i henhold til politik for gode sammenhænge.

Vi og forældrene samarbejder om at børnefællesskabet bliver dynamisk og udviklende. Her lægger vi særlig vægt på børnefællesskabet, hvor forældre har en opgave i at støtte børnene i deres legerelationer.

I Troldebo har vi særlige aktiviteter for de ældste børn med fokus på personlige, alsidige og sociale kompetencer, her ruster vi dem til at begynde at turde stå på egne ben og give udtryk for egne meninger, samtidig gøres de opmærksomme på deres forskelligheder og egne øvebaner. Vi sætter særlig fokus på, at børnene får en fornemmelse for, at de er en gruppe og skal derfor kunne samarbejde med flere inden skolestart. Vi brobygger til de skoler, hvor børnenes indskrives. I den forbindelse besøger børnehaverne hinanden inden brobygning til indskoling opstarter.

Gruppen skal på skøjtebanen. Da de samles i garderoben før afgang, italesætter pædagogen igen dagens program og formålet med turen. Formålet er at vise omsorg og respekt for hinanden og at samarbejde som et hold. Selvom det at skøjte er en færdighed de lærer, så er det ikke det vigtigste i dette forløb. Dette forklares børnene undervejs i projektet. Pædagogen spørger om børnene kan huske, hvad ordene betyder, flere børn byder ind med svar. De forklarer også, at de vil være modige og tolerante, hvis nogen kommer til at grine af dem. Alle ord kender børnene fra mobbe-projektet. Fremme ved skøjtebanen er børnene optagede af at få skiftet fodtøj, hjælpe hinanden med skøjter og handsker. På skøjtebanen ses deres forskellige forudsætninger for at deltage, og her kommer børnenes fokus ofte til at være, hvordan de håndterer at skøjte. Et barn falder

og pædagogen spørger de omkringskøjtende børn, om de har set det, og om vedkommende mon har brug for hjælp. Nogle børn hjælper ham op igen og holder i hånd til han genfinder balancen. Da et andet barn griner, så siger et af de hjælpende børn "stop" til hende.

Hjemme i børnehaven igen samles børnene og nu evalueres turen. Der stilles opklarende spørgsmål fra pædagogen, som "var der nogen som hjalp en ven", "var der nogen, som havde brug for hjælp/trøst", "hvem var modige i dag" (i betydning at have mod til at sige fra/ overvinde sig selv)

Øvrige krav

Inddragelse af lokalsamfundet

(s. 29 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan inddrager vi lokalsamfundet i arbejdet med at skabe pædagogiske læringsmiljøer for børn?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

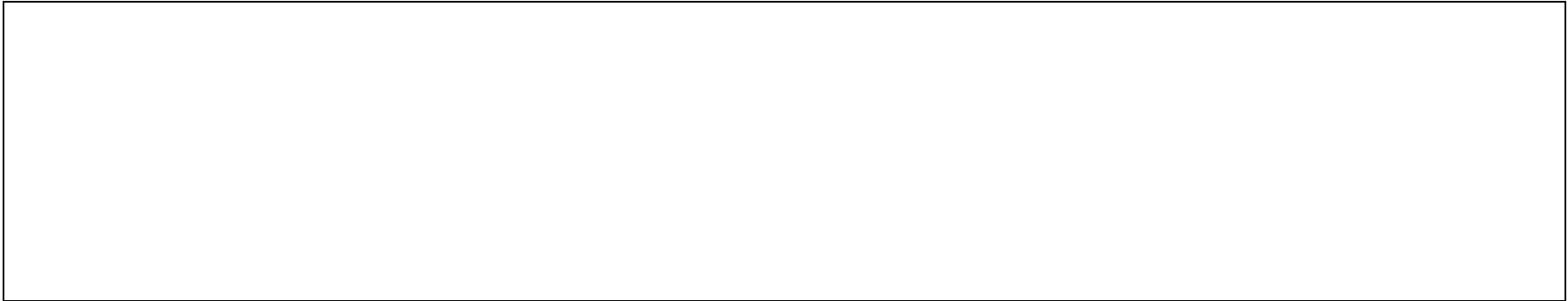
Alle VSD-dagtilbud ligger i små lokalsamfund.

Vi er opsøgende på nærmiljøets muligheder, så børnene får en fornemmelse af den omverden, de er en del af. Vi indtænker lokalsamfundet i de forskellige temaer, så børnene får kendskab til deres lokalområde.

I nogle tilfælde har vi besøg af frivillige, som kommer i huset og ex bager eller tegner/klipper med forskellige børnegrupper. Her deltager den frivillige som gæst, og har således ikke ansvar for aktiviteten eller børnegruppen.

I Troldebo, som er en institution beliggende i udkanten af en lille landsby, er vi meget opmærksomme på at være synlige i området. Vi deltager i byens sommerfest, udstiller på den grønne plads, og har samarbejde med kirken ved højtider, oftest julen. Vi besøger lokale landmænd for at følge årets gang.

Det er efterår, og børnehaven og vuggestuen vil gerne samle nogle kastanjer, så de kan lave kastanjedyr. En pædagog ringer op til en af de lokale, for at høre om vi må komme og samle nogle kastanjer hos dem, da pædagogen har kendskab til at den lokale har et stort kastanjetræ. Alle er klar til at gå. Pædagogen siger "Er der nogen som ved hvordan en kastanje ser ud?". Et barn svarer hurtigt "Det ved jeg! Den er brun og rund". Pædagogen svarer "Ja, ved i så hvad man kan bruge en kastanje til?". Et andet barn svarer "Jeg tror man kan lave en dinosaur af den". Pædagogen svarer det andet barn "Ih hvor sejt. Det kunne da godt være vi kan lave en dinosaur ud af kastanjerne, så må vi heller finde mange". Hele børnehuset går ned ad stien mod den lokales have, for at finde kastanjerne.

Øvrige krav

Vurdering af det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø (i et børneperspektiv, hvor børns oplevelser af børnemiljøet inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

(s. 30 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan integrerer vi det fysiske og æstetiske børnemiljø i det pædagogiske læringsmiljø?

Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

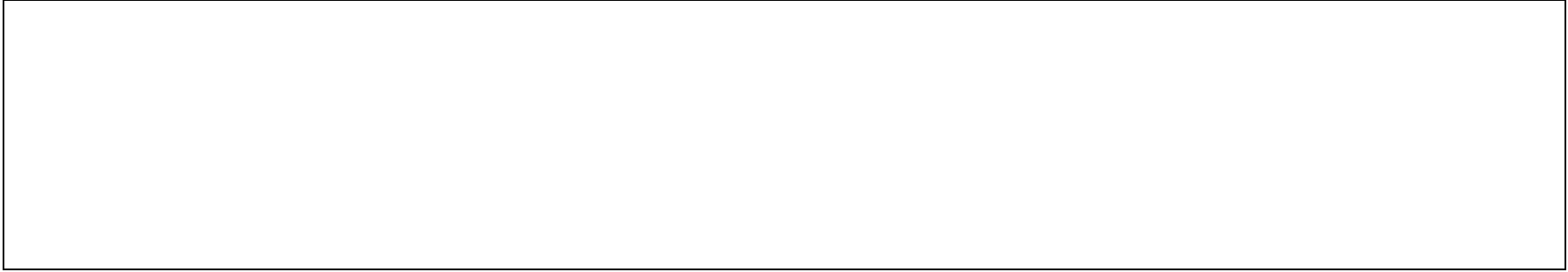
Vi opfordrer barnet til at sætte aftryk og udtryk på børnehavens indretning og udsmykning. Den fysiske indretning er tilpasset aldersgruppen med fokus på, at børn kan øve sig i at være selvhjulpne, selv at kunne finde de ting, som skal bruges i hverdagen.

Vi tilbyder et børnemiljø, hvor vi bevidst understøtter barnets perspektiv. Det giver barnet mulighed for at udvikle sin selvforståelse, selvværd og robusthed. Samværet med det pædagogiske personale og børnefællesskabet er kendetegnende ved tolerance, respekt, omsorg og mod.

I Troldebo har vi fokus på et inspirerende udemiljø, der opfordrer til snakke og oplevelser om planter og insekter. Vi har plantekasser med forskellige krydderurter og blomster, som tiltrækker insekter. Legepladsen veksler mellem grønne områder og sandkasser, samt legeredskaber. De grønne områder er kuperede, så børnene udfordrer sig selv ved at skulle forcere bakkerne, ligesom det lange græs giver dem en sanselig oplevelse.

Indenfor har vi opslagstavler, hvor børnene kan hænge deres produkter op. Der er kreative materialer til rådighed for børnene, og de opfordres til at udtrykke sig på egen hånd. Vi udstiller børns kreationer rundt om i huset.

Vi klipper vintergækker efter skabeloner, et barn har set en vintergæk ude på legepladsen med meget kort stilk, og han vælger at klippe sin egen model uden stilk, (denne hænger ved siden af de andre, og han forklarer meningen med sin vintergæk)

Pædagogisk læringsmiljø generelt

Børns brede læring

(s. 32 i publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan")

Hvordan ses den brede læring indenfor og på tværs af de 6 læreplanstemaer
(nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse)

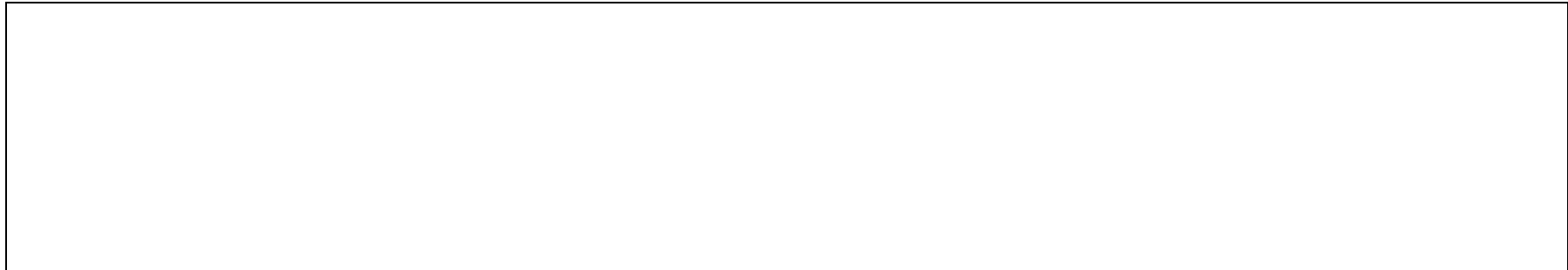
Retningsgivende refleksioner og eksempler i forhold til egen institution

I VSD-dagtilbuddenes hverdag tilrettelægger vi læringsmiljøet ud fra børns alder, forudsætning og sammensætning.

Det betyder, at aktiviteter og rutiner er foranderlige. Vores kerneydelse er at fokusere på det udviklende samvær og samspil i børnegrupperne. I det er vi optagede af, at børnenes dannelsesproces er i spil. Vores opgave er at reflektere, justere og evaluere den pædagogiske praksis i forhold til barnets trivsel, udvikling, læring og dannelse. Processen foregår ved at pirre barnets nysgerrighed, motivere barnets gåpåmod, støtte selvværdet og skabe rum og rammer for bevægelse. Vi er bevidste om at etablere en kultur, som afspejler at det er i orden, at øve sig, at fejle og at hjælpe andre.

I Troldebo justerer vi efter børnegruppen, da vi er et børnehus og har børn i alderen 0-6 år. Vi arbejder med sammenhænge i vuggestue og børnehave, de store hjælper de små og alle hjælper hinanden. Hverdagsmotorik er i højsædet, vi skaber en aktivitet omkring hverdagsrutiner. Vi går meget op i at børnene involveres i dagligdagens rutiner, f.eks. lægge vasketøj sammen og pakke varer ud. Her tages der udgangspunkt i det enkelte barns alder og udviklingstrin.

Alle børnene kommer ind fra legepladsen, hvor de store hjælper de små ved at få overtøjet af og hænge det på plads. De daglige gøremål er en aktivitet i sig selv, hvor vi opfordrer børnene til at yde omsorg overfor hinanden. To af børnehavebørnene er kommet først ind og er allerede kommet af deres overtøj. Så kommer der to vuggestuebørn ind sammen med en voksen. Den voksne hjælper det yngste barn. Den voksne spørger de to børnehavebørn "Kan i hjælpe drengen fra vuggestuen med at få sin termojakke af". Børnehavebørnene går straks hen til drengen for at lyne jakken ned mens den anden hjælper drengen med at få armen ud. Efterhånden får de også hjulpet barnet af med sine termobukser og sko af. Vuggestuebarnet tager selv huen af. Nu ligger alt overtøjet på gulvet. Den voksne kigger over på de to børnehavebørn og siger "Ej hvor er i seje til at hjælpe, nu mangler vi bare at tøjet bliver hængt op på krogen. Kan i hjælpe drengen med at gøre det?" Børnehavebørnene kigger lidt på gulvet og så tager den ene drengens termojakke op og viser ham hvordan han hænger den op på krogen i udegarderoben.

	Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil? (s. 34-47 publikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan") 	"De pædagogiske mål udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø på den ene side og børns læring på den anden side" I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at.... 	Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle...	Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....
Planlagte vokseninitierede aktiviteter					
Børneinitierede aktiviteter	<p>Som det fremgår af dette skema har vi valgt at arbejde med de seks læreplanstemaer og læringsmiljøer i en dynamisk forståelse.</p> <p>I de efterfølgende fem bokse vil aktuelle eksempler blive beskrevet i forhold til de nævnte læringskontekster.</p> <p>Eksemplerne udspringer af en nysgerrighed og undren i forhold til praksis og med et ønske om praksisudvikling.</p>				
Leg					
Spontane aktiviteter					
Daglige rutiner					

Planlagte vokseninitierede aktiviteter

<p>Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler</p>	<p>Eksempel 1: Madpakkesituationen. Hvor vi gerne vil skabe ro omkring madpakken, så der er rig mulighed for dialog mellem alle børnene og personalet.</p> <p>En voksen går med de første børn på badeværelset så alle børn får vasket fingre, og enkelte kommer på toilettet, så de er klar til at spise madpakker. Alle er ikke færdige samtidig, derfor får børnene at vide de skal gå ind til bordet for at sætte sig. Den anden voksne dækker et rullebord, hvor alt hvad børnene behøver til madpakken er på. Børnene kommer efterhånden alle på badeværelset og får vasket fingre, den voksne går med det sidste barn ind til bordet. Når alle børn sidder ved bordet, siger den voksne "Nu må i alle sammen gå op til rullebordet og tage en tallerken, et glas og bestik." Den voksne minder børnene om, hvis de har glemt at tage et glas eller andet. Så siger den voksne "Nu går vi alle sammen ud og finder vores madpakker i køleskabet." Den voksne går sammen med børnene. Børnene står pænt i kø efter hinanden ved køleskabet og den sidste lukker køleskabet. Den voksne går ind sammen med børnene. Inden børnene begynder på at spise, sikre den voksne at alle børnene har fundet en rugbrød, så de er klar til at spise samtidig. Når den voksne kan se at alle børnene er klar, starter vi en remse som børnene kender. Når vi er færdige med en remse, siger et af børnene "Værsgo."</p>
<p>Hvilke læreplanstemaer er <u>særligt</u> i spil?</p>	<p>Eksempel 1: Social udvikling. Lidt kommunikation og sprog.</p>
<p>I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....</p>	<p>Eksempel 1: Børnefællesskaber. Det er vigtigt at skabe relationer og venskaber imellem børnene. En af de steder hvor der er rig mulighed for dette er når vi sidder rundt om bordet. Derfor fokuserer vi på at skabe ro omkring madpakken, så de kan koncentrere sig om at have en god dialog og herigennem skabe nogle gode relationer som kan blive til gode venskaber.</p>
<p>Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....</p>	<p>Eksempel 1: Vi vil bestræbe os på at skabe rum for den gode dialog. Det kræver at vi får lavet en god struktur som gør at madpakkesituationen er det oplagte rum til at skabe relationer. Det tænkes også ind i bordplanen, så man sætter de børn sammen som har brug for at bedre relation til hinanden.</p>
<p>Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver....</p>	<p>Eksempel 1: Hvilke tiltag som giver mest rum for dialog blandt børn og voksen. Den metode som virker her kan læses under det aktuelle eksempel i toppen. Det er hvor alle børn samtidig går i gang med at hente service og samtidig begynder at spise. Det næste skridt kunne være at se på hvordan man kunne forbedre det endnu mere. Måske er det bare småjusteringer som gør at der bliver mere ro omkring madpakkerne.</p>

Næste skridt bliver at....	
----------------------------	--

Børneinitierede aktiviteter	
Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	Eksempel 1: alle børn finder en cykel, mooncar eller løbecykel og begynder at cykle rundt. Finder hurtig en leg hvor de kører race. De voksne guider børnene i cykelretninger og at de skal passe på hinanden. Der kommer en dreng hen til en voksen og siger lidt skrap: jeg er politi og de må ikke komme forbi, han spreder armene ud, så de andre børn ikke kan komme forbi. Den voksne tager drengen på knæet og siger til det næste barn: må jeg se dit kørekort. Drengen på knæet er helt med på at han og den voksne er politi og skal se de andre børns kørekort. Legen fortsætter et stykke tid indtil en ny leg starter
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	Eksempel 1: socialudvikling, krop/sanser/bevægelse, kommunikation og sprog
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	Eksempel 1: børnenes fællesskab igennem legen, med turtagningen, vente, hensyn til hinanden, kommunikationen omkring mellem børnene imens de cykler og i samspil med den voksne. Kropsregulering
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	
Vi vil derfor undersøge...	

<p>Metoden bliver....</p> <p>Næste skridt bliver at....</p>	
---	--

Leg

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at...	

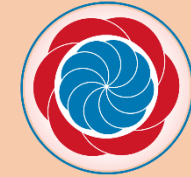
Spontane aktiviteter

Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler	
Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?	
I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....	
Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....	
Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at....	

Daglige rutiner

<p>Aktuelle eksempler på læringsmiljøer i løbet af hele dagen Max. 3 eksempler</p>	<p>Eksempel 1: En daglig rutine er en aflevering af et barn i børnehuset. En god afleveringssituation med rumlighed fra både personale og forældre giver en god og tryk hverdag for det enkelte barn.</p> <p>Barnet kommer sammen med sin ene forældre. Sammen går de ud i udegarderoben for at hænge drengens termotøj og regntøj op, så det er klar til en tur på legepladsen senere. Drengen og hans mor går ud på badeværelset for at få vasket fingre, hvor de synger en af "Vaske hænder sangene" som hænger på væggen. De kommer hen til døren ind til børnehaven, her er der sat en klokke som man kan ringe på, så man kan fortælle personalet at man er kommet, den løfter moren drengen op til for at han kan ringe. Herefter kommer pædagogen for at tage imod drengen og høre fra mor, hvis der er nogle beskeder angående barnet. Barnet løber ind til bordet for at se hvad der er til morgenmad. Han løber herefter ud til sin mor igen, som sidder på hug for at sige farvel til barnet. Ofte er drengen lige inde en ekstra gang for at kigge på morgenmaden før han er helt klar til at sige "hej hej" og vinke farvel igennem et vindue, som er afgrænset af rød tape som kaldes for vinkevinduet. På den måde kan barnet stå inde i børnehaven og forældrene på den anden side af vinduet.</p>
<p>Hvilke læreplanstemaer er særligt i spil?</p>	<p>Eksempel 1: Alsidig personlig udvikling.</p>
<p>I relation til indholdsbeskrivelser og mål for de udvalgte læreplanstemaer bliver vi opmærksomme på at....</p>	<p>Eksempel 1: Pædagogisk læringsmiljø og lidt samarbejde med forældre om børns læring. De daglige rutiner er med til at skabe et miljø hvor børnene trives og føler sig trygge. I forhold til samarbejdet med forældrene giver det ro at man altid kan få overleveret beskeder som er vigtige for barnets hverdag.</p>
<p>Vi vil derfor bestræbe os på at praksisudvikle....</p>	<p>Eksempel 1: Vi vil bestræbe os på at skabe en tryk aflevering, som er med til at give barnet den nødvendige tryk for at det bliver en god og rolig morgen hvor barnet ikke behøver at bekymre sig om at deres forældre går. Der er gjort forskellige tiltag for at børnene kan afleveres trygt. Så både forældre og børn føler sig modtaget og bekræftet. En god aflevering kan nemt have betydning for resten af dagen i børnehuset.</p>
<p>Vi vil derfor undersøge... Metoden bliver.... Næste skridt bliver at...</p>	<p>Eksempel 1: Om alle forældre føler sig tryk i afleveringen af deres børn. Børn mærker hurtigt hvis forældrene er utryk i afleveringen. Alle børn er forskellige og det handler om at finde ud af hvilke tiltag virker for det enkelte barn. Nogle har brug for at vinke sammen med en voksen, og andre børn har brug for selv at tage afsked med sine forældre. Det næste skridt er at sikre sig at alle børn føler at der er mulighed for den afleveringssituation som de er mest tryk i. Husk at indtænke alle børn. Der er forskellige behov.</p>

Eablering af evalueringskultur Inddragelse af forældrebestyrelsen

Organisering:

- *Hvordan arbejdes der løbende med den pædagogiske læreplan? I hvilke sammenhænge og hvor ofte?*
- *Hvordan inddrages forældrebestyrelsen i udarbejdelsen af, evalueringen af og opfølgningen på den pædagogiske læreplan?*
- *Hvordan evalueres arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?*
- *På hvilken måde vil den løbende pædagogiske dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse blive opsamlet og indgå i evalueringen?*

I lokalområde 5 vil vi mødes regelmæssigt for gennem samarbejde og sparring med hinanden på ledelsesplan implementere og evaluere den pædagogiske læreplan. Dette gøres hvert andet år.

I de enkelte afdelinger/ dagtilbud vil vi på PLF-møder reflektere, justere og evaluere ved inddragelse af PLC og andre værktøjer, dette gøres 4 gange årligt.

I forhold til implementering og evaluering er forældrebestyrelsen vores samarbejdspartner. Læreplanen vil derfor løbende være på dagsordenen, så forskellige temaer kan drøftes. Bestyrelsen vil her blive inddraget med henblik på at skabe en fælles forståelse for delelementerne og den praksis der findes i de enkelte afdelinger.

Læreplanen er et dynamisk værktøj og dokumentation vil derfor justere sig efter hverdagen og indholdet. På forældremøder, i praksisfortællinger, "opslag" i huset og andre dokumentationsformer vil vores hverdag kunne ses på forskellig måde. Med denne arbejdsform tilgodeses både børnegruppens og det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Stikord:

	• PLC• -tema tages op kvartalsvis• Løbende på PLF-møder (p-møder)• Når temaet er omsat til praksis, "ny praksis etableret"• Øje for at alle temaer bliver brugt